

Co-funded by
the European Union

PLANNING

SEEDS

PLANNING SEEDS

Σχεδιασμός Κοινοτήτων Αλληλέγγυας Οικονομίας για την Κοινωνική,
Οικονομική και Περιβαλλοντική Αειφορία

Ενότητα 2 : Μικρές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων I

Center for
Not-for-profit
Law

diesis
network

kmop
EDUCATION HUB

tamat

PLANNING
SEEDS

Πίνακας περιεχομένων

1. Πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ για τις μικρές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων
2. Εισαγωγή στις μικρές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων
3. Βασικές προκλήσεις στις μικρές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων
4. Επισκόπηση των τοπικών και περιφερειακών συστημάτων τροφίμων

Co-funded by
the European Union

Εισαγωγή

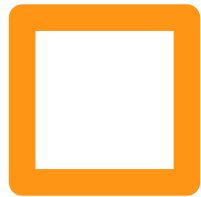

Στόχοι εκμάθησης

- **Κατανόηση του πλαισίου πολιτικής της ΕΕ:** Ενημερωθείτε σχετικά με τους κανονισμούς και τις στρατηγικές που στηρίζουν τις μικρές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων (SFSC) εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής και της Στρατηγικής Farm to Fork.
- **Κατανόηση βασικών εννοιών:** Να κατανοήσουν σαφώς τι είναι οι SFSC, τα βασικά τους στοιχεία και τα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά τους οφέλη.
- **Προσδιορισμός βασικών προκλήσεων:** Να αναγνωρίσουν τις βασικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι SFSC, όπως η δυνατότητα κλιμάκωσης, η πρόσβαση στην αγορά, η συμμόρφωση με τους κανονισμούς, οι οικονομικοί περιορισμοί και τα ζητήματα υλικοτεχνικής υποστήριξης.
- **Διερευνήστε τους μηχανισμούς υποστήριξης:** Ανακαλύψτε τις συστάσεις πολιτικής, τα καινοτόμα μοντέλα διανομής, τις στρατηγικές συμμετοχής της κοινότητας και τα μέτρα ενίσχυσης της ανθεκτικότητας για τη στήριξη της ανάπτυξης και της βιωσιμότητας των SFSC.
- **Σύγκριση αλυσίδων εφοδιασμού τροφίμων:** Συγκρίνετε τα χαρακτηριστικά και τις επιπτώσεις των τοπικών, περιφερειακών και συμβατικών αλυσίδων εφοδιασμού τροφίμων για να επισημάνετε τα πλεονεκτήματα των SFSC.
- **Αξιολόγηση περιβαλλοντικών και οικονομικών επιπτώσεων:** Αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο οι SFSC συμβάλλουν στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα και στην τοπική οικονομική ανάπτυξη μέσω της μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της στήριξης των τοπικών παραγωγών.

Co-funded by
the European Union

Πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ για τις μικρές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων

Co-funded by
the European Union

Αναγνώσεις

Επισκόπηση της νομοθετικής στήριξης της ΕΕ για τις SFSCs

Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ):

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 για τις άμεσες ενισχύσεις: Προσφέρει εισοδηματική στήριξη στους γεωργούς, ιδιαίτερα επωφελή για τους μικρούς και νέους αγρότες, οι οποίοι μπορούν να στηρίξουν έμμεσα τις SFSC σταθεροποιώντας τις οικονομικές τους συνθήκες.
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 για την αγροτική ανάπτυξη: Συγκεκριμένα, διαθέτει πόρους για έργα που ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα της γεωργίας, ενθαρρύνουν τη χρήση ανανεώσιμων πόρων και στηρίζουν τη διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης των SFSCs.

Συστήματα ποιότητας τροφίμων της ΕΕ:

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1151/2012: Θεσπίζει το πλαίσιο για τις ΠΟΠ (Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης), τις ΠΓΕ (Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη) και τις ΕΠΙΠ (Εγγυημένα Παραδοσιακά Ιδιότυπα Προϊόντα), που βοηθούν τους τοπικούς παραγωγούς να διαθέτουν τα προϊόντα τους στο πλαίσιο αυτών των συστημάτων ποιότητας, ενισχύοντας έτσι τη βιωσιμότητα των SFSCs.

Στρατηγική από το αγρόκτημα στο τραπέζι:

- Βασική συνιστώσα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας: Στόχος είναι να καταστεί το ευρωπαϊκό σύστημα τροφίμων δίκαιο, υγιές και φιλικό προς το περιβάλλον. Τάσσεται υπέρ της μείωσης των αλυσίδων εφοδιασμού και της βιολογικής γεωργίας, με ειδικές στρατηγικές για την ενίσχυση της κατανάλωσης βιολογικών προϊόντων, υποστηρίζοντας έτσι τις τοπικές SFSC.

Εισαγωγή στις Μικρές Αλυσίδες Εφοδιασμού Τροφίμων

Co-funded by
the European Union

Κατανόηση των Μικρών Αλυσίδων Εφοδιασμού Τροφίμων: Ορισμός, Στοιχεία και Στόχοι

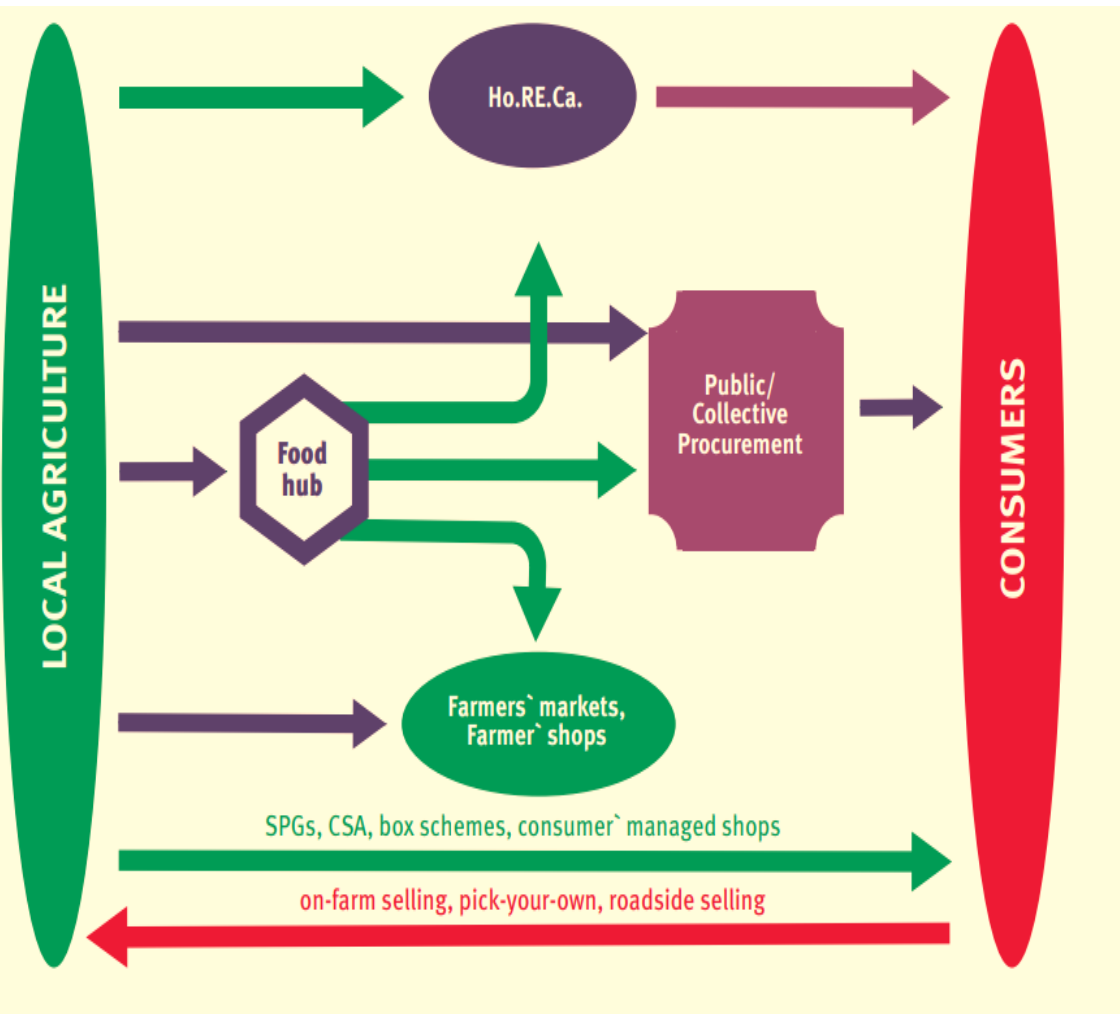

Ορισμός και έννοια:

- Οι μικρές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων (SFSC) αναφέρονται στα συστήματα όπου η παραγωγή, η διανομή και η κατανάλωση τροφίμων ευθυγραμμίζονται γεωγραφικά και λειτουργικά. Στις SFSC, τα τρόφιμα διανύουν μικρότερη απόσταση από το σημείο όπου καλλιεργούνται έως το σημείο όπου καταναλώνονται, και περιλαμβάνουν λιγότερους ενδιάμεσους φορείς από τις συμβατικές αλυσίδες εφοδιασμού.
- Οι SFSC χαρακτηρίζονται από άμεσες πωλήσεις από τους παραγωγούς στους καταναλωτές, είτε μέσω των αγορών των αγροτών, των προγραμμάτων ΚΥΓ (Κοινοτικά Υποστηριζόμενη Γεωργία), των άμεσων επιγραμμικών πωλήσεων ή των τοπικών σημείων λιανικής πώλησης που δίνουν προτεραιότητα στα τοπικά προϊόντα.

Μικρή αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων

Πηγή: Οργανισμός Βιομηχανικής Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, 2020

Το διάγραμμα απεικονίζει τη ροή των προϊόντων από την τοπική γεωργία στους καταναλωτές μέσω μιας ποικιλίας διαύλων σε μια σύντομη αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων.

Στο επίκεντρο του διαγράμματος βρίσκεται ένας "Κόμβος Τροφίμων", ο οποίος χρησιμεύει ως σημείο συλλογής και διανομής για τα προϊόντα από τις τοπικές γεωργικές εκμεταλλεύσεις σε "Δημόσιες/Συλλογικές Προμήθειες", που αναφέρεται στην προμήθεια γεωργικών προϊόντων από δημόσιους φορείς ή συλλογικές ομάδες για περαιτέρω διανομή στους καταναλωτές, σε "Αγορές αγροτών" και "Καταστήματα αγροτών", όπου τα τοπικά προϊόντα πωλούνται απευθείας στους καταναλωτές από τους αγρότες και στο "Ho.RE.Ca". (Ξενοδοχεία, εστιατόρια και τροφοδοσία).

Οι "Ομάδες Αγορών Αλληλεγγύης (SPG)", η «Κοινωνικά Υποστηριζόμενη Γεωργία (CSA)", "Συστήματα παραλαβής από θυρίδα" και "Καταστήματα διαχειριζόμενα από τους καταναλωτές" παίζουν επίσης ρόλο στη διανομή τοπικών γεωργικών προϊόντων στους καταναλωτές. Τα προγράμματα αυτά διευκολύνουν τις οργανωμένες μεθόδους διανομής που βασίζονται στην κοινότητα.

Οι "πωλήσεις στη φάρμα", "επιλέξτε το δικό σας" και οι "πωλήσεις στο δόμο" επιτρέπουν στους καταναλωτές να αγοράζουν προϊόντα απευθείας από αγροκτήματα, να συμμετέχουν στη συγκομιδή των δικών τους προϊόντων ή να αγοράζουν από υπαίθριες εξέδρες, εξασφαλίζοντας τη χαμηλότερη δυνατή τιμή με ελάχιστη μεταφορά και χειρισμό.

Κατανόηση Των Μικρών Αλυσίδων Εφοδιασμού Τροφίμων: Ορισμός, Στοιχεία και Στόχοι

Βασικά στοιχεία:

- Προσέγγιση: Οι SFSC συνήθως περιλαμβάνουν μικρές γεωγραφικές αποστάσεις, εξασφαλίζοντας ότι τα τρόφιμα είναι πιο φρέσκα και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των μεταφορών ελαχιστοποιούνται.
- Απλότητα: Η μικρή αλυσίδα εφοδιασμού έχει λιγότερους δεσμούς σε σύγκριση με τις παραδοσιακές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων. Αυτή η απλότητα συχνά μεταφράζεται σε μικρότερο κόστος που σχετίζεται με τη μεταφορά, τη συσκευασία και την αποθήκευση.
- Διαφάνεια: Οι καταναλωτές έχουν σαφή εικόνα για το πού και πώς παράγονται τα τρόφιμα. Η διαφάνεια αυτή ενισχύει την εμπιστοσύνη και τη φήμη των τοπικών παραγωγών τροφίμων.

Πηγή: Ανακτήθηκε [εδώ](#)

Κατανόηση Των Μικρών Αλυσίδων Εφοδιασμού Τροφίμων: Ορισμός, Στοιχεία και Στόχοι

Σκοπός και στόχοι:

- Οικονομική: Με τη μείωση του αριθμού των ενδιάμεσων φορέων, οι SFSC συμβάλλουν στην εξασφάλιση μεγαλύτερου μεριδίου της λιανικής τιμής απευθείας στους παραγωγούς τροφίμων.
- Κοινωνική: Οι SFSC προωθούν ισχυρότερες διασυνδέσεις μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών, ενισχύοντας τη συνοχή της κοινότητας και την τοπική κουλτούρα τροφίμων.
- Περιβαλλοντικά: Οι μικρότερες αποστάσεις για τις μεταφορές μειώνουν το αποτύπωμα άνθρακα που σχετίζεται με τη διανομή των τροφίμων, προωθώντας μεγαλύτερη περιβαλλοντική βιωσιμότητα.
- Υγεία και ευεξία: Με την παροχή πιο φρέσκων, πιο θρεπτικών προϊόντων με λιγότερα συντηρητικά και χημικά, ενισχύοντας τη συνολική υγεία. Βελτιώνουν την ασφάλεια και την ανιχνευσιμότητα των τροφίμων, μειώνοντας τον κίνδυνο μόλυνσης και χρόνιων ασθενειών.

Πηγή: Lucian, 2014, ανακτήθηκε [εδώ](#)

Co-funded by
the European Union

Βίντεο

Σε αυτό το βίντεο, ["Bloomcast - Επεισόδιο 01: Short Food Supply Chains »](#), θα μάθετε για τα οφέλη και τις προκλήσεις που συνδέονται με τις μικρές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων και τον αντίκτυπό τους στις τοπικές οικονομίες και κοινότητες. Αφού παρακολουθήσετε το βίντεο, θα εξετάσετε τα κύρια σημεία που συζητήθηκαν απαντώντας σε μια ανοιχτή ερώτηση που έχει σχεδιαστεί για να εμβαθύνει την κατανόησή σας για το θέμα.

Απαντήστε στην ακόλουθη ερώτηση:

Ποια είναι τα κύρια οφέλη και οι προκλήσεις των μικρών αλυσίδων εφοδιασμού τροφίμων, όπως συζητούνται στο βίντεο; Έχεις κάτι άλλο στο μυαλό σου να προσθέσεις;

Διάρκεια: 10 λεπτά

Οικονομικά οφέλη των Μικρών Αλυσίδων Εφοδιασμού Τροφίμων

Ο οικονομικός αντίκτυπος των SFSC στις τοπικές κοινότητες

Στήριξη Των Τοπικών Οικονομιών:

- Άμεση Οικονομική Συνεισφορά: Οι SFSC συμβάλλουν σημαντικά στις τοπικές οικονομίες, εξασφαλίζοντας ότι οι περισσότερες από τις καταναλωτικές δαπάνες παραμένουν εντός της κοινότητας. Αυτό βοηθά στη διατήρηση των τοπικών αγροτών και παραγωγών, μειώνοντας τις διαρροές που εμφανίζονται συνήθως όταν ασχολούνται με μεγάλης κλίμακας λιανοπωλητές ή χονδρέμποροι.
- Δημιουργία Εργασίας: Εστιάζοντας στην τοπική παραγωγή και τις πωλήσεις, οι SFSC δημιουργούν συχνά ευκαιρίες απασχόλησης εντός της κοινότητας, όχι μόνο στη γεωργία αλλά και σε βοηθητικές υπηρεσίες όπως η τοπική επεξεργασία τροφίμων και το λιανικό εμπόριο ειδικών προϊόντων.

Οικονομικά οφέλη των Μικρών Αλυσίδων Εφοδιασμού Τροφίμων

Δίκαιες τιμές για τους παραγωγούς:

- Υψηλότερα περιθώρια κέρδους: Οι γεωργοί και οι παραγωγοί των SFSC λαμβάνουν γενικά υψηλότερο ποσοστό της λιανικής τιμής σε σύγκριση με τους παραγωγούς που πωλούν μέσω παραδοσιακών διαύλων. Αυτό οφείλεται στην εξάλειψη των μεσαζόντων, επιτρέποντας στους παραγωγούς να επιτύχουν πιο δίκαιες τιμές για τα προϊόντα τους.
- Σταθερό εισόδημα: Οι άμεσες καταναλωτικές σχέσεις συχνά παρέχουν σταθερότερες και προβλέψιμες εισοδηματικές ροές για τους παραγωγούς, οι οποίες μπορεί να είναι ιδιαίτερα κρίσιμες σε περιόδους οικονομικής αβεβαιότητας.

Οικονομικά αποδοτικό για τους καταναλωτές:

- Χαμηλότερο κόστος συναλλαγής: Οι καταναλωτές συχνά επωφελούνται από τις χαμηλότερες τιμές λόγω του μειωμένου κόστους μεταφοράς, διακίνησης και συσκευασίας.
- Πρόσβαση σε προσιτές, φρέσκες τροφές: Η γειτνίαση των εγκαταστάσεων παραγωγής τροφίμων με τους καταναλωτές όχι μόνο βοηθά στη διατήρηση του κόστους σε χαμηλά επίπεδα, αλλά επίσης διασφαλίζει την πρόσβαση σε φρέσκα και θρεπτικά τρόφιμα, συχνά σε ανταγωνιστική τιμή.

Co-funded by
the European Union

Οικονομικά οφέλη των Μικρών Αλυσίδων Εφοδιασμού Τροφίμων

Ενίσχυση της βιωσιμότητας μέσω των SFSCs

Μειωμένες Εκπομπές Άνθρακα:

- **Μεταφορά:** Οι μικρότερες αποστάσεις μεταφοράς για τα SFSC μειώνουν σημαντικά τις εκπομπές άνθρακα σε σύγκριση με τις παραδοσιακές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων, όπου τα τρόφιμα συχνά ταξιδεύουν σε μεγάλες αποστάσεις.
- **Αποδοτική χρήση πόρων:** Η τοπική παραγωγή και κατανάλωση μπορεί να οδηγήσει σε αποδοτικότερη χρήση πόρων, όπως το νερό και η ενέργεια, λόγω της κλίμακας και των μεθόδων παραγωγής που συχνά προσαρμόζονται περισσότερο στις τοπικές περιβαλλοντικές συνθήκες.

Προώθηση βιώσιμων γεωργικών πρακτικών:

- **Βιολογική και αναγεννητική γεωργία:** Οι SFSC ευνοούν γεωργικές πρακτικές που ελαχιστοποιούν τις βλάβες στο περιβάλλον, όπως η βιολογική γεωργία, η οποία αποφεύγει ή μειώνει σε μεγάλο βαθμό τη χρήση συνθετικών φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων.
- **Βιοποικιλότητα:** Τα τοπικά αγροκτήματα στα SFSC τείνουν να καλλιεργούν μια ευρύτερη ποικιλία καλλιεργειών και να εκτρέφουν διάφορες φυλές ζώων, γεγονός που συμβάλλει στη διατήρηση της βιοποικιλότητας και της υγείας του εδάφους.

Μείωση αποβλήτων:

- **Συσκευασία:** Οι άμεσες πωλήσεις σε SFSC απαιτούν συνήθως λιγότερες συσκευασίες από τα προϊόντα που πρέπει να αντέχουν σε μεγάλες περιόδους μεταφοράς και λιανικής, μειώνοντας τα πλαστικά και άλλα απορρίμματα.
- **Απορρίμματα τροφίμων:** Η μεγαλύτερη εγγύτητα και ο ταχύτερος κύκλος εργασιών από τον παραγωγό στον καταναλωτή μειώνουν την πιθανότητα αλλοίωσης των τροφίμων και σπατάλης κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού.

Co-funded by
the European Union

Βασικές Προκλήσεις στις Μικρές Αλυσίδες Εφοδιασμού Τροφίμων

Co-funded by
the European Union

Πλοήγηση στις Πολυπλοκότητες των SFSC

Ζητήματα δυνατότητας κλιμάκωσης:

 Περιορισμένη ανάπτυξη: Οι SFSC αντιμετωπίζουν συχνά σημαντικές προκλήσεις όταν προσπαθούν να επεκτείνουν τις επιχειρήσεις τους χωρίς να χάσουν την ουσία της άμεσης και τοπικής αλληλεπίδρασης. Η στενή φύση των SFSCs μπορεί να δυσχεράνει τη διατήρηση των SFSC με την αύξηση της κλίμακας.

Στρατηγικές λύσεων: Η εφαρμογή στρατηγικών ανάπτυξης υπομονάδων, όπου οι μικρές αυξήσεις προστίθενται συστηματικά, μπορεί να βοηθήσει στη διατήρηση της ισορροπίας μεταξύ κλίμακας και οικειότητας.

Πρόσβαση στην αγορά:

Ανταγωνισμός με μεγαλύτερους οργανισμούς: Οι SFSC έχουν συνήθως λιγότερη ισχύ μάρκετινγκ και λιγότερους πόρους από τις μεγαλύτερες εταιρείες, γεγονός που καθιστά δύσκολη την απόκτηση σημαντικού μεριδίου αγοράς.

Οικοδομώντας συμμαχίες: Η δημιουργία συνεταιρισμών ή συμμαχιών με άλλες SFSC μπορεί να ενισχύσει την παρουσία στην αγορά και τη διαπραγματευτική ισχύ, συμβάλλοντας στην εξισορρόπηση του πεδίου ανταγωνισμού.

Πλοήγηση στις Πολυπλοκότητες των SFSC

Συμμόρφωση με κανονισμούς:

- Κανονισμοί περιήγησης: Η συμμόρφωση με τους τοπικούς, εθνικούς και διεθνείς κανονισμούς για την ασφάλεια των τροφίμων μπορεί να αποτελέσει δυσανάλογη πρόκληση για τους μικρές κλίμακας φορείς λόγω περιορισμών στους πόρους.
- Προσαρμοσμένη υποστήριξη: Η προώθηση κανονισμών που αναγνωρίζουν τη μοναδική φύση των SFSC και η υποστήριξη από τις τοπικές κυβερνήσεις μπορεί να μετριάσει αυτά τα βάρη.

Οικονομικοί Περιορισμοί:

- Υψηλό λειτουργικό κόστος: Οι πράξεις μικρής κλίμακας αντιμετωπίζουν συχνά υψηλότερο κόστος ανά μονάδα λόγω των χαμηλότερων οικονομικών κλίμακας.
- Πρόσβαση στη χρηματοδότηση: Η εξασφάλιση χρηματοδότησης μπορεί να είναι δύσκολη για τους μικρούς παραγωγούς. οι κρατικές επιχορηγήσεις, η χρηματοδότηση από τον κόσμο, και οι επενδυτές αγγέλων μπορούν να είναι κρίσιμες.

Υλικοτεχνικές προκλήσεις:

- Αποδοτικότητα διανομής: Χωρίς τα δίκτυα logistics που διαθέτουν οι μεγαλύτεροι προμηθευτές, οι SFSC δυσκολεύονται με την αποτελεσματική διανομή προϊόντων.
- Πρωτοποριακές λύσεις logistics: Η χρήση σημείων παράδοσης που υποστηρίζονται από την κοινότητα, τοπικών υπηρεσιών παράδοσης ή κοινόχρηστων πόρων διανομής μπορεί να βελτιώσει την εφοδιαστική.

Στήριξη της Ανάπτυξης και της Βιωσιμότητας στις SFSCs

Συστάσεις πολιτικής και μηχανισμοί στήριξης για τα SFSC

Υποστήριξη πολιτικής και συστάσεις:

- Πρωτοβουλίες τοπικής αυτοδιοίκησης: Υποστήριξη των τοπικών κυβερνήσεων για την εφαρμογή πολιτικών που παρέχουν κίνητρα και στηρίζουν τις SFSC, όπως φοροαπαλλαγές, επιδοτήσεις για βιολογική γεωργία ή επιδοτήσεις για την ανάπτυξη της τοπικής αγοράς.
- Πολιτικές σε επίπεδο ΕΕ: Να συστήσει στην ΕΕ να συνεχίσει να ενσωματώνει τη στήριξη των TEM στις ευρύτερες πολιτικές για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη, δίνοντας έμφαση στην ευθυγράμμιση με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και τη στρατηγική « Από το αγρόκτημα στο τραπέζι ».

Πρωτοποριακά μοντέλα διανομής:

- Πλατφόρμες εφοδιαστικής: Ενθάρρυνση της ανάπτυξης κοινών πλατφορμών εφοδιαστικής που μπορούν να μειώσουν το κόστος και να βελτιώσουν την αποδοτικότητα για τους μικρούς παραγωγούς. Αυτές οι πλατφόρμες μπορούν να διευκολύνουν την ομαδική μεταφορά, αποθήκευση, ακόμη και υπηρεσίες μάρκετινγκ.
- Ψηφιακές αγορές: Στήριξη της επέκτασης των διαδικτυακών αγορών που συνδέουν τους τοπικούς παραγωγούς απευθείας με τους καταναλωτές, ακόμη και με εστιατόρια, ενισχύοντας την πρόσβαση στην αγορά και την προσβασιμότητα των καταναλωτών.

Στήριξη της Ανάπτυξης και της Βιωσιμότητας στις SFSCs

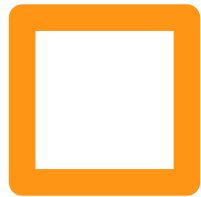
Συμμετοχή της κοινότητας και των καταναλωτών:

- Εκπαιδευτικά προγράμματα: Ανάπτυξη και χρηματοδότηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων που ενισχύουν την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα οφέλη των SFSC, με επίκεντρο τα σχολεία, τα κοινοτικά κέντρα και τις διαδικτυακές πλατφόρμες.
- Διαφημιστικές καμπάνιες: Έναρξη εκστρατειών που αναδεικνύουν την ποιότητα, τα περιβαλλοντικά οφέλη και τον αντίκτυπο της κοινότητας των αγορών από SFSCs για την προώθηση του ενδιαφέροντος και της πίστης των καταναλωτών.

Ενίσχυση της ανθεκτικότητας της SFSC:

- Προσαρμογή στις μεταβολές της αγοράς: Ενθάρρυνση των SFSC να προσαρμόζονται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς και στις προτιμήσεις των καταναλωτών, προσφέροντας εργαστήρια και συμβουλές σχετικά με τάσεις όπως οι δίαιτες με βάση τα φυτά ή το μαγείρεμα με μηδενικά απορρίμματα.
- Υποστήριξη διαχείρισης κρίσεων: Παροχή ειδικής εκπαίδευσης και πόρων για τα SFSC στην αντιμετώπιση κρίσεων, όπως πανδημίες ή φυσικές καταστροφές, εξασφαλίζοντας ότι μπορούν να συνεχίσουν τη λειτουργία τους και να στηρίξουν την επισιτιστική ασφάλεια.

Επισκόπηση των Τοπικών και Περιφερειακών Συστημάτων Τροφίμων

Co-funded by
the European Union

Λεπτομερής Επισκόπηση των Τοπικών και Περιφερειακών Συστημάτων Τροφίμων

Διερεύνηση της δυναμικής των τοπικών και περιφερειακών συστημάτων τροφίμων

Εννοιολογικό πλαίσιο:

- Τοπικά συστήματα τροφίμων: Χαρακτηρίζονται από παραγωγή και κατανάλωση τροφίμων στην ίδια κοινότητα ή σε στενά γειτονική περιοχή. Η έμφαση δίνεται στην ελαχιστοποίηση της απόστασης των μετακινήσεων των τροφίμων, μειώνοντας έτσι τις εκπομπές των μεταφορών και διατηρώντας τη φρεσκάδα των προϊόντων.
- Περιφερειακά συστήματα τροφίμων: Εκτείνετε πέρα από τα τοπικά σύνορα για να συμπεριλάβετε ευρύτερες περιοχές που μπορεί να καλύπτουν πολλαπλές κοινότητες ή ακόμη και μέρη ενός κράτους. Τα συστήματα αυτά αποσκοπούν στη βελτιστοποίηση των οικολογικών και οικονομικών οφελών μιας ευρύτερης περιοχής, ενώ εξακολουθούν να επικεντρώνονται στην εγγύτητα και τους κοινοτικούς δεσμούς.

Βασικά στοιχεία των τοπικών και περιφερειακών συστημάτων τροφίμων:

- Παραγωγή: Μικρές και μεσαίες εκμεταλλεύσεις που χρησιμοποιούν βιώσιμες πρακτικές, όπως η βιολογική γεωργία, η μόνιμη καλλιέργεια ή η ολοκληρωμένη διαχείριση επιβλαβών οργανισμών για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- Γίνεται επεξεργασία: Εγκαταστάσεις που βρίσκονται συχνά μέσα στην περιοχή, οι οποίες διατηρούν ηθικές πρακτικές εργασίας και προσπαθούν να διατηρήσουν το διατροφικό περιεχόμενο μέσω ελάχιστων τεχνικών επεξεργασίας.

Co-funded by
the European Union

Σύγκριση των Τοπικών και Συμβατικών Αλυσίδων Εφοδιασμού Τροφίμων

Κατανόηση των συμβατικών αλυσίδων εφοδιασμού τροφίμων

Επισκόπηση των συμβατικών αλυσίδων εφοδιασμού:

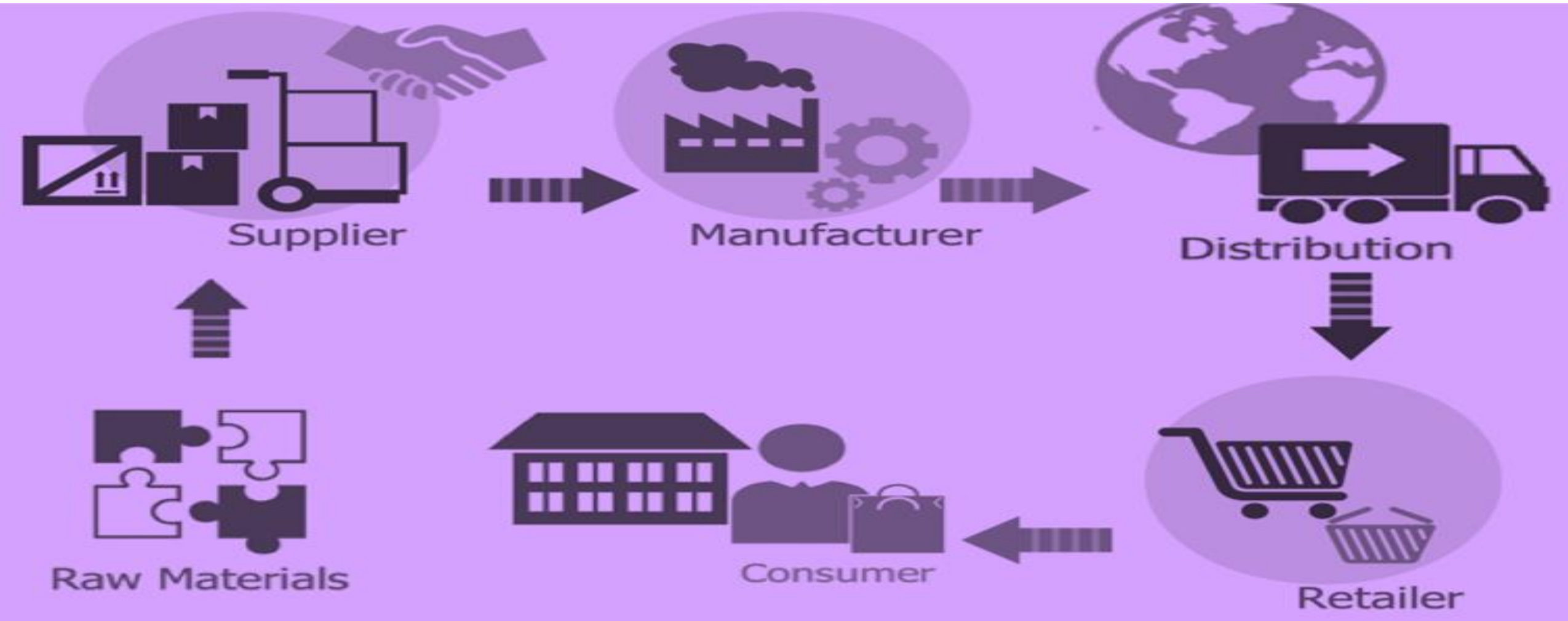
- Οι συμβατικές αλυσίδες εφοδιασμού συνήθως περιλαμβάνουν τη μαζική παραγωγή προϊόντων διατροφής, την εκτεταμένη γεωγραφική διανομή και πολλούς ενδιάμεσους μεταξύ του παραγωγού και του καταναλωτή.

Χαρακτηριστικά:

- Κλίμακα: Εγκαταστάσεις παραγωγής μεγάλης κλίμακας που μπορεί να μην δίνουν κατ' ανάγκη προτεραιότητα σε βιώσιμες πρακτικές.
- Πολυπλοκότητα: Πολλαπλά επίπεδα επεξεργασίας, χειρισμού και μεταφοράς.
- Αποδοτικότητα: Υψηλή αποδοτικότητα από άποψη κόστους και παραγωγής, που μοχλεύει οικονομίες κλίμακας, αλλά συχνά εις βάρος περιβαλλοντικών και κοινωνικών παραγόντων.

Συμβατική Αλυσίδα Εφοδιασμού Τροφίμων

Πηγή: Sidra et al, 2018, ανακτήθηκε [εδώ](#)

Co-funded by
the European Union

Συγκριτική Επισκόπηση των Αλυσίδων Εφοδιασμού Τροφίμων

Αυτή η συγκριτική επισκόπηση επισημαίνει τις βασικές διακρίσεις μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών συστημάτων τροφίμων έναντι των συμβατικών αλυσίδων εφοδιασμού σε διάφορες διαστάσεις:

- Τα τοπικά και περιφερειακά συστήματα ενισχύουν σημαντικά τις τοπικές οικονομίες, στηρίζοντας τους αγρότες μικρής κλίμακας και διατηρώντας τις χρηματοπιστωτικές συναλλαγές εντός της κοινότητας, ενισχύοντας την οικονομική ανθεκτικότητα. Αντίθετα, τα συμβατικά συστήματα τείνουν να συγκεντρώνουν κέρδη μεταξύ των μεγάλων εταιρειών και των μετόχων, προσφέροντας λιγότερα οφέλη στις τοπικές οικονομίες.
- Τα τοπικά και περιφερειακά συστήματα χαρακτηρίζονται από τη δέσμευσή τους σε βιώσιμες πρακτικές, συμπεριλαμβανομένων των μειωμένων αποστάσεων μεταφοράς που μειώνουν τις εκπομπές άνθρακα και μια πιο συνετή χρήση των πόρων. Αντιστρόφως, οι συμβατικές αλυσίδες εφοδιασμού συνδέονται με μεγαλύτερο αποτύπωμα άνθρακα λόγω της εξάρτησής τους από την εκτεταμένη μεταφορά και τις εντατικές γεωργικές πρακτικές, οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν σε μεγαλύτερη περιβαλλοντική υποβάθμιση.

Συγκριτική Επισκόπηση των Αλυσίδων Εφοδιασμού Τροφίμων

- Η δύναμη των τοπικών και περιφερειακών συστημάτων έγκειται στην ικανότητά τους να ενισχύουν τους δεσμούς κοινότητας μέσω άμεσων αλληλεπιδράσεων μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών, βελτιώνοντας την παιδεία στα τρόφιμα και συμμετέχοντας στη διαδικασία παραγωγής τροφίμων. Τα συμβατικά συστήματα συχνά έχουν ως αποτέλεσμα την αποσύνδεση μεταξύ καταναλωτών και παραγωγών, με περιορισμένη διαφάνεια σχετικά με την προέλευση και τις μεθόδους παραγωγής τροφίμων, αποδυναμώνοντας έτσι τους δεσμούς της κοινότητας.
- Τα τοπικά και περιφερειακά συστήματα τροφίμων εμφανίζουν μεγαλύτερη προσαρμοστικότητα στις τοπικές συνθήκες και μπορούν να ανταποκριθούν γρήγορα στις ανάγκες και τις προτιμήσεις της κοινότητας, καθιστώντας τα εγγενώς πιο ανθεκτικά. Από την άλλη πλευρά, οι συμβατικές αλυσίδες εφοδιασμού, αν και αποτελεσματικές στη λειτουργία τους, παρουσιάζουν μικρότερη ευελιξία όσον αφορά την προσαρμογή στις αλλαγές ή τις διαταραχές της τοπικής αγοράς.
- Τα τοπικά και περιφερειακά συστήματα συμβάλλουν θετικά στην επισιτιστική ασφάλεια μέσω της διαφοροποίησης των πηγών και της μείωσης της εξάρτησης από τις μακρές αλυσίδες εφοδιασμού, οι οποίες είναι ευάλωτες στις παγκόσμιες αναστατώσεις. Τα συμβατικά συστήματα, με τις κεντρικές περιοχές παραγωγής τους, ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο τη διαθεσιμότητα τροφίμων αλλού λόγω των τρωτών αυτών σημείων.

Μελλοντικές κατευθύνσεις και ευκαιρίες ανάπτυξης

Δέσμευση κοινότητας:

- Εκπαιδευτικά προγράμματα: Ενίσχυση της εκπαιδευτικής προβολής μέσω της συνεργασίας με σχολεία και κοινοτικά κέντρα για να προσφέρουν εργαστήρια σχετικά με τη διατροφή, τη βιώσιμη γεωργία και τη σημασία των τοπικών συστημάτων τροφίμων.
- Συμβάντα από σύμπλεγμα σε πίνακα: Να οργανώνουν τακτικές εκδηλώσεις που φέρνουν τους καταναλωτές στα αγροκτήματα ή φέρνουν τους αγρότες σε αστικές περιοχές για συναντήσεις και χαιρετισμούς, διαδηλώσεις μαγειρέματος και γεύματα στο αγρόκτημα, προωθώντας μια βαθύτερη σύνδεση και κατανόηση μεταξύ καταναλωτών και παραγωγών.

Πρωτοβουλίες βιωσιμότητας:

- Μείωση του αποτυπώματος άνθρακα: Εφαρμογή νέων στρατηγικών για την περαιτέρω μείωση του αποτυπώματος άνθρακα της εφοδιαστικής αλυσίδας, όπως η χρήση ηλεκτρικών οχημάτων για παραδόσεις και ηλιακής ενέργειας για εγκαταστάσεις αποθήκευσης.
- Προγράμματα μείωσης των αποβλήτων: Επέκταση των προσπαθειών για τη μείωση των αποβλήτων με την ενσωμάτωση πιο ισχυρών συστημάτων για τη λιπασματοποίηση απούλητων προϊόντων και προγραμμάτων επαναχρησιμοποίησης της συσκευασίας.

Μελλοντικές κατευθύνσεις και ευκαιρίες ανάπτυξης

Ενσωμάτωση τεχνολογίας:

- Ανάπτυξη εφαρμογής για κινητές συσκευές: Αναπτύξτε μια αποκλειστική εφαρμογή για κινητά για να εκσυγχρονίσετε τη διαδικασία της συνδρομής, να κάνετε ενημερώσεις σε πραγματικό χρόνο σχετικά με τη διαθεσιμότητα των προϊόντων και να παρέχετε μια πλατφόρμα για αλληλεπιδραστικό εκπαιδευτικό περιεχόμενο.
- Ανάλυση δεδομένων: Αξιοποιήστε την ανάλυση δεδομένων για καλύτερη πρόβλεψη των μοτίβων ζήτησης, βελτιστοποιήστε τις διαδρομές παράδοσης και διαχειριστείτε τις αλυσίδες τροφοδοσίας αποτελεσματικότερα, μειώνοντας τα απορρίμματα και βελτιώνοντας την αποδοτικότητα.

Επιρροή πολιτικής:

- Υποστήριξη των υποστηρικτικών πολιτικών: Αύξηση των προσπαθειών επηρεασμού των τοπικών και εθνικών πολιτικών για τα τρόφιμα που στηρίζουν τους αγρότες μικρής κλίμακας και τους SFSC, όπως επιδοτήσεις για βιολογικές πιστοποιήσεις ή επιδοτήσεις για αναβαθμίσεις της τεχνολογίας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.
- Συνεργασία με τις τοπικές διοικήσεις: Στενή συνεργασία με τις τοπικές αρχές για την ενσωμάτωση των πρωτοβουλιών SFSC σε ευρύτερες πρωτοβουλίες πολεοδομίας και αειφορίας, όπως τοπικές προμήθειες τροφίμων για δημόσιους οργανισμούς

Πηγές

1. Bourlakis, M., & Bezat-Jarzebowska, A. (2020) Οι βραχείες αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων (SFSC) ως τοπικά και βιώσιμα συστήματα. Βιωσιμότητα, 12(11), 4715. <https://doi.org/10.3390/su12114715>
2. Charles, A., Sekhari, A., & Ouzrout, Y. Η Επιτροπή Ζητήματα και προκλήσεις στις μικρές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων: Συστηματική βιβλιογραφική ανασκόπηση. Βιωσιμότητα, 14(5), 3029. <https://doi.org/10.3390/su14053029>
3. Drejerska, N., & Sobczak-Malitka, W. Η Επιτροπή Προώθηση της βιωσιμότητας και της υγείας: Διερευνώντας το ρόλο των μικρών αλυσίδων εφοδιασμού στην εξέλιξη των συστημάτων τροφίμων-Η περίπτωση της Πολωνίας. Τρόφιμα, 12(22), 4171. <https://doi.org/10.3390/foods12224171>
4. EIP-AGRI. Η Επιτροπή Ομάδα εστίασης EIP-AGRI για την καινοτόμο διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων μικρού μήκους: Τελική έκθεση. Ευρωπαϊκό δίκτυο CAP. https://eu-cap-network.ec.europa.eu/news/eip-agri-focus-group-innovative-short-food-supply-chain-management-final-report-2021_en
5. Evola, R. S., Peira, G., Varese, E., Bonadonna, A., & Vesce, E. Η Επιτροπή Μικρές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων στην Ευρώπη: Κατευθύνσεις επιστημονικής έρευνας. Βιωσιμότητα, 14(6), 3602. <https://doi.org/10.3390/su14063602>
6. Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή. (μ.δ.) Προώθηση μικρών και εναλλακτικών αλυσίδων εφοδιασμού τροφίμων στην ΕΕ: Ο ρόλος της αγροοικολογίας (γνώμοδοτηση πρωτοβουλίας). Ανακτήθηκε από <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/promoting-short-and-alternative-food-supply-chains-eu-role-agroecology-own-initiative-opinion>
7. Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Κοινοβουλευτικής Έρευνας. (2016) Μικρές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων και τοπικά συστήματα τροφίμων στην ΕΕ. Ανακτήθηκε από [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI\(2016\)593563](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI(2016)593563)
8. Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Επιτροπή Μικρές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων και τοπικά συστήματα τροφίμων στην ΕΕ. Ανακτήθηκε από <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ea700f74-d945-11e6-ad7c-01aa75ed71a1>
9. Έργο SmartChain. (μ.δ.) Μικρές αλυσίδες εφοδιασμού τροφίμων. Ανακτήθηκε από <https://www.smartchain-h2020.eu/short-food-supply-chains/>

Cofunded
by UE

FIND OUT MORE ON
TRAININGFORFOOD.EU/PLANNING-SEEDS

OR FOLLOW US ON SOCIAL MEDIA

@PLANNING SEEDS

YOU CAN FIND ALL THE VIDEOS ON YOUTUBE

@TAMATNGO